

Konsten att överleva vardagssituationer och trånga utrymmen.

Vare sig det är en Set up, eller i verkliga livet, är det viktigt att anpassa sig till situationen och hundens stressnivå. Det bästa sättet att göra det är att arbeta på ett lämpligt avstånd där du kan göra en vanlig BAT och bara följa hunden. Men ibland är det inte möjligt. Exempelvis kan utrymmet vara för litet, du kanske tränar på hundmöten eller på att hälsa på människor, eller så blir kanske hunden orolig när den förväntas göra saker på eget initiativ. I så fall använder du Klickåstick (Mark & Move).

Klickåstick: Du använder en markör (en signal) för att berätta att ett beteende har genererat en förstärkning (belöning). Markera något av beteendena i den första kolumnen med en markör från den andra kolumnen. Gå sedan bort från platsen med hunden och ge en konsekvens från den tredje kolumnen. Listan är bara förslag, det finns många andra beteenden och markörer, så var kreativ. Om du använder en markör som normalt förknippas med mat eller leksaker, ge den efter att ni lämnat platsen.

Beteenden	Markörer	Konsekvenser efter rörelse bort
<ul style="list-style-type: none"> • Rör sig bort • Tittar på dig • Tittar bort från triggern (efter ser) • Avslappnade muskler (öron, svans, mun, ...) • Tittar på triggern 	<ul style="list-style-type: none"> • Fråga: "Färdig?" flytta kroppsvikten bortåt • Glatt "Japp!" • Spreta med fingrar som en blinkning (döva hundar) • Klicker • Kommandon som: Leta godis, Nudda handen, Kom etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lugnt beröm • Mat på marken • Mat till munnen • Leksaker för att hitta eller leka med • Utföra beteende på kommando, tidigare givet som markör • Sök, Agility, etc.

Exempel: Markera "tittar på triggern" med en klicker, rör er bort från triggern, kasta en näve godis på marken för hunden att söka efter.

Beteendena ovan är listade från det svåraste till det enklaste beslutet för hunden att ta. Om vi markerar för beteendet "rör sig bort" är det mindre distraherande än om vi markerar så snart hunden ser triggern. Om hunden är ganska avslappnad, väljer du att markera för beteenden överst i listan. Om hunden är i en trängd situation, välj beteenden längst ner från listan. Markörerna är sorterade ungefär från minst till mest påträngande. Exempelvis kan hunden välja mellan att röra sig bort, eller låta bli, när du ställer frågan "Färdig?" men kommer troligen alltid vända sig mot dig om du klickar på eller ger ett kommando. Konsekvenserna är listade från minst till mest distraherande.

Ju mer distraherad hunden är, desto mindre kan den vara uppmärksam på att lära sig om triggern, så använd den minst påträngande markören. BAT är som mest effektivt när hunden är avslappnad och inte behöver stöd eller styrning från föraren för att kunna utforska området och lära sig om triggern på egen hand.

Vardagssituationer: I vardagssituationer har du inte kontroll över de triggers ni möter. Men, **efter varje lyckad BAT Set up, har din hund större möjligheter att hålla sig lugn i nya situationer.** Allt som krävs är övning. *Tills du ser förbättringarna under BAT Set ups är det viktigt att din hund får en chans att lyckas även i vardagen. Låt din hund bara vara nära triggers som den kan hantera.*

Du kan inte kontrollera triggers som dyker upp på promenaden, men du kan styra var du går och vad du gör för att hålla din hund "på stranden." Om du ser triggern innan din hund gör det, **se till att avståndet är så stort att hunden kan hålla sig lugn och avslappnad när hunden ser den.** Korsa gatan eller flytta er bakom en bil tills triggern passerat, så att när hunden blir medveten om triggern kan den göra sina egna val utan att behöva mer stöd eller styrning. Gå på promenader där lösa hundar inte riskerar dyka upp, välj en tidpunkt där risken för överraskande triggers är minst osv. Om din hund håller på att "drunkna", eller snabbt är på väg ut mot "öppet vatten", kalla in hunden eller använd Klickåstic utan att skrika eller rycka i kopplet.

Ibland kan ni inte röra er tillräckligt långt bort. Då gäller det bara att överleva situationen genom att distrahera din hund från triggern. Detta kan hända ofta på stadspromenader.¹ Om du tänker på liknelsen med strandbilden så har ni hamnat i en situation där du inte kan få hunden in på torra land, utan måste kasta en livboj. Det finns många vanliga tränarknep för att ta sig igenom den här sortens situationer.

Plats att röra dig på	Fångad!
<ul style="list-style-type: none"> • Klickåstic • Följa target-hand. Nos mot din hand medan du rör dig bort. • Leta godis! (kasta godis på marken) medan du rör dig bort • Kasta godis på den lösa hunden som närmar sig och gå din väg (försök behålla din hunds fokus medan du gör det) 	<ul style="list-style-type: none"> • Klicka för att hunden tittar på triggern, belöna. • Klicka för att hunden tittar bort från triggern, belöna. • Gör trick som nudda handen, vacker tass etc • Leta godis! där du står (gör inte denna övning om triggern är en lös hund!) • Stå mellan din hund och triggern och kommendera "Titta på mig!" (förutsätter att hunden lärt sig kommandot tidigare) • Ge din hund godis/mat utan uppehåll, en bit i taget, tills triggern har försvunnit.

När du använder distraktion för att komma igenom denna typ av situationer, kan stressen ändå byggas upp. Distraktion ger inte nödvändigtvis din hund några strategier för att hantera situationen eller kunskap om att situationen är säker. **Men det är ändå bättre än att hunden får spel.** Om distraktioner inte fungerar, gör vad du kan för att ha kontroll och hålla alla säkra. **Gör inte saken värre genom att försöka straffa din hund.** Bedöm din hunds stressnivå. Du kan behöva göra en lekövning som Leta godis! för att hjälpa din hund slappna av (kasta godis som hunden får leta efter) eller gå raka spåret hem.

När du kommer hem, tänk igenom hur du ska undvika att hamna i en trängd situation igen i framtiden. Till exempel; Måste du gå just den vägen? Kan du ta dig någon annanstans?

Fortsätt arbeta på hur du ska lägga upp promenader så att hunden kan hålla sig lugn och avslappnad, och så att erfarenheten ni får genom BAT Set ups får en chans att ge effekt. Om du genomför BAT Set ups där hunden får möjlighet att uppleva triggern utan stress, kommer du se dramatiska framsteg. Lycka till!

¹ Det är frestande att gå på ständiga "stadspromenader" där du alltid behöver stödja och styra din hund. Skapa miljöer där hunden kan vara avslappnad, även om det innebär att ta er till en annan plats (var kreativ), skapa visuella barriärer, medicinera, träna på avslappningstekniker m.m.